

NAŠ GLAZBENI ŽIVOT

Stara crkvena glazba

Koncert Instituta za crkvenu glazbu

U okviru »Večeri stare glazbe i poezije« koje se kao priredbe redovitog ciklusa održavaju u Povijesnom muzeju Hrvatske imali smo prilike 28. ožujka prisustovati izuzetnom koncertu. Izuzetnom zbog toga što se našim glazbenom slušateljstvu zaista rijetko pruža prilika da i izvan crkvenih prostora čuje zvukove davne crkvene glazbe. Treba odmah istaknuti da je i realizacija programa bila na doličnoj visini: ženski i mješoviti zbor Instituta pod vodstvom Ma Anđelka Milanovića bili su vjerni tumači glazbenih zamisli, Tome treba dodati i vrijedan prilog gostiju-solista (o kojima će kasnije biti riječi).

Upravo čarobno odjeknuli su dvoranom zvuci gregorijanskih napjeva. Bili su to napjevi »Exsurge«, »Jerusalem« i »Dixit paterfamilias«. Oni su sačinjavali prvu cjelinu rasporeda. Druga cjelina bila je posvećena klasičnoj vokalnoj polifoniji (moteti G. Crocea, O. Lassusa i L. Marenzija). — Središnji dio koncerta obuhvaćao je stvaranje hrvatskih skladatelja na prijelazu iz renesanse u barok. Kao otkriće djelovale su skladbe Atanzija Grgičevića (1590—1640), dosada manje poznatog hrvatskog stvaraoca. Zahvaljujući stilski vjernih obradama dr. Lovre Zupanovića (jednoglasno uz glasovir) ove su se jednostavne, ali melodijski usrdne skladbe, pokazale sposobnima da traju i u naše dane, da ne budu, dakle, samo povijesni podatak. Pouzdan suradnik na glasoviru u izvođenju dvije Grgičevićevih pjesama («Isus što trpiti htje za nas» i »Milost Duha svetog») bila je s. Cecilija Kobal, učenica III god.

Potpuno je razumljivo da su svoje mjesto u rasporedu koncerta našla i djela naših već renomiranih »klasika« Vinka Jelića i Ivana Lukačića. U izvođenju Jelićeva moteta »Bone Jesu« sudjelovali su i oboisti Željko Petrač i Ivica Kos. Oni su svojim izražajnim tonom pridonijeli djelovanju skladbe. Slijedio je Jelićev motet »Audiui«. Ivan Lukačić bio je predstavljiven motetom »Orantibus« i nadasve omiljenom, himnički intoniranom skladbom »Canite et psallite«. Moglo bi se primjetiti da je izvedbi ovog djela nedostajalo ponešto gipkosti.

Bilo je vrlo zanimljivo na kraju rasporeda čuti i jedno moderno djelo: motet »Svrši stopi moje« Krste Odaka. Uz 4-glasni mješoviti zbor i glasovir zazvučao je i topli, sonorni bas Matije Rajčića. Jedino, ovo djelo, nije u skladu s naslovom koncerta »Stara crkvena glazba«. A ovako, samo, nedovoljno je za presjek hrvatske duhovne glazbe kroz stoljeća. Vjerujemo da će nam buduća djelatnost Instituta za crkvenu glazbu otkriti još mnogo zvukovnih ljepota, prvenstveno onih iz domaće tvorbe.

Nikša, Njirić

IX svjetski dan molitve za zvanja

Papa Pavao VI uputio je za IX svjetski dan molitve za zvanja svoju Poruku u kojoj između ostaloga kaže: »Vama se obraćamo s velikim pouzdanjem i nadom u povodu IX svjetskog dana molitve za zvanja, kako bismo i ovom prilikom, poput Petra, izvršili Naše poslanje da »bacamo mreže za lov« (Lk 5,4), sjećajući se Gospodinove zapovijedi da idemo naučavati sve narode (isp. Mt 28, 19) i da, prije svega budemo njegovi svjedoci (isp. Dap. 1,8). Ta dužnost tišti Naše pastirsko srce i žarko želimo iskoristiti ovu priliku, kao i svake godine, da vam otkrijemo Našu apostolsku tjeskobu koju s nama iskreno dijelite, kako ste to dosada pokazali odazivom cijele crkvene zajednice na ovaj Naš već uobičajeni poziv na molitvu za zvanja i na dobrohotno i temeljito razmišljanje o njihovoj vrijednosti, značenju i nužnosti u Crkvi i za Crkvu.«

Zagrebački nadbiskup i hrvatski metropolita Franjo Kuharić također je uputio Pismo koje se na taj dan čitalo u cijeloj nadbiskupiji. Nadbiskup završava pismo pozivom na molitvu: »Mladiću, djevojko, možda baš s tobom gospodin računava i možda baš tebe želi poslati onima koji čekaju ljude Kristovog nesebičnog služenja. Možda baš tebe čekaju nepoučeni i gladni Božje riječi, toliki osamljeni, bolesnici, starci, siromasi?»

Duhovni poziv je i Božja stvar. Bog mora pokucati i voditi mladi život putem svojih nacrti. Mi se pak molitvom otvaramo Božjem dolasku u savjest mladih. Stoga Crkva danas po cijelom svijetu moli za duhovna zvanja. Treba moliti danas i uvijek. Na te nakane neka bolesnici i patnici prikažu svoje patnje sudjelujući tako u misteriju križa za Tijelo Kri-

stovo, a to je Crkva! Neka na te nakane redovnici i svećenci žive radošno svoj dar Bogu darovan. Neka na te nakane i mladi žive svoju nevinost a roditelji doprinose svoju požrtvovnu ljubav.

Duhovna zvanja bila su blagoslov u povijesti hrvatskoga naroda. Ona su silna potreba naše sadašnjosti. Bila bi velika nesreća, ako bismo bez njih ostali u budućnosti.

Molimo i živimo da budemo vrijedni Božjih darova!

Presveta Bogorodica, Majka Crkve neka moli za nas!»

Unija viših redovničkih poglavara Jugoslavije potaknuta pozivom Pape i Nadbiskupa pobrinula se da se taj dan što svečanije i dostojnije proslavi, kako bi se mlade oduševilo da prihvate poziv koji im Bog šalje. Centralna svečanost bila je u zagrebačkoj prvostolnici. Euharistijskom slavljem predsjedao je hrvatski metropolita Franjo Kuharić uz koncertaciju redovničkih Provincijala i Rektora Dječakog i Bogoslovskog sjemeništa. Katedralni zbor bogoslova pod ravnanjem Ma Ljubomira Galetića pjevao je od L. Reficea: Missa choralis. Na prikazanje zbor je otjevao: Hvali duše moja Gospoda od K. Odaka, a za Pričest: Hvalite Gospodina od A. Klobučara. Time je molitveni dio u Prvostolnici bio završen.

Poslije podne Unija je organizirala i prigodnu akademiju u dvorani Marka Križevčanina u Selskoj cesti. Raspored je bio raznolik. Nakon pozdravnog govora župnika župe bl. Marka Križevčanina vlč. Franje Juraka, zbor Instituta za crkvenu glazbu pod ravnanjem Ma A. Milanovića izveo je 3 skladbe: G. Croce: Cantate Domino (4-gl. mješoviti zbor); O. Lassus: Quia dixi (3-gl. ženski zbor); L. Marenzio: O Rex gloriae (4-gl. mješoviti zbor). Slijedio je recital duhovnih pjesama, koje je recitirao fra Marijan Garić, (franjevac konventua lac). Željko Petrač-oboja, Helena Vrbaneć-violina i s. Imakultata Malinka-glasovir, izveli su od F. Telemana: Trio sonata A-dur III i IV stavak.

Tada su nastupili mladi iz Varaždina sa dramatskim prikazom života Majke Klauđije. Da program bude što bogatiji u prvoj stanki slušači Instituta za crkvenu glazbu s. Eduarda Marić, s. Brigita Badanjak, Ankica Crčić i Kata Tenžera izveli su od B. Smetane: Rondo za 2 glasovira 8-ručno, a učenice gimnazije »Marianum« otpjevale su — Velik je Gospodin od L. Kozinović. U drugoj stanki bivša učenica Instituta za crkvenu glazbu sada student Muzičke akademije s. Cecilija Pleša otpjeva-

la je od hrvatskog skladatelja V. Jelića: Laetamini in Domino. Na glasu je pratila s. I. Malinka.

Nastupom »Trio Lazarista« i »Prijetelji« (Franjevci, Kaptol 20) koji su otpjevali nekoliko šansona, akademija je bila završena.

Između ostalih predavanja, sastanaka tokom tjedna koje je organizirala također Unija viših redovničkih poglavarica za nas je bio još interesantan glazbeni program na susretu orguljašica grada Zagreba, održan 27. IV 1972. u kapeli samostana ss. »Naše Gospe« Primorska 20.

O. Nikola Rošćić, provincijalac oo. konventualaca, najprije je održao predavanje o kršćanskoj zrelosti. U glazbenom dijelu nastupali su skoro svi gore navedeni izvodači samo sa drugim skladbama. Tako su Željko Petrač, Helena Vrbanec i s. Imakulata Malinka izveli: Trio sonatu za obou violinu i orgulje. Ovaj put s. Cecilija Pleša otpjevala je: Cantate Domino od V. Jelića. Sonatu za violinu i orgulje od Händla izvele su H. Vrbanec i s. I. Malinka. Institut za crkvenu glazbu predstavio se sa 2 skladbe: Fulgebunt iusti od O. Lassusa (2-gl. ženski zbor) i O magnum pietatis od C. Monteverdia (3-gl. ženski zbor). Mirjam Pančić i s. I. Malinka sada imaju na programu: Koncert za flautu i orgulje II st. Još jednom se pojavljuju Ž. Petrač i s. I. Malinka izvedbom: Cimarosa: Koncert za obou i orgulje I i II st. I na kraju glazbenog dijela programa s. I. Malinka izvodi na orguljama: Dubois: Fiat lux (Neka bude svijetlo) Zatim je slijedilo Euharistijsko slavlje.

Treba pohvaliti Uniju viših redovničkih poglavarica što je prema svojim mogućnostima ostvarila ove svečanosti. Nikoliko manjih organizacijskih propusta nisu bitno utjecali da se zamišljeno i ostvari.

Nadajmo se da će molitve i žrtve kako organizatora i sudionika tako i onih koji nisu mogli sudjelovati, a posebno bolesnika uroditi plodom — porastom duhovnih zvanja. To bi bila najljepša nagrada za učinjene žrtve.

J. K.

Zadušnica za pok. dra Dragutina Hrena

Katedralni večernji mješoviti zbor u Zagrebu upriličio je svetu misu zadušnicu za svoga odličnog pokrovitelja blagopokojnog Msgra dra Dragutina Hrena u osmini njegove smrti u zagrebačkoj katedrali. Misu zadušnicu služio je kanonik Josip Crnković. Pod sv. misom zbor je pjevao Requiem M. Kocha i Molitvu F. Dugana. Na kraju član zбора Nikola Sterle otpjevao je Pietà Signore A. Stradella. — Zborom je ravnao dirigent prof. Mato Leščan, na orguljama pratio prof. Anđelko Klobučar.

Zlata Ivanković

Medužupski mješoviti zbor u Puli

Odavno smo željeli u gradu Puli organizirati i brojniji i jači crkveni zbor koji bi mogao dolično nastupati na svečanim zgodama. Da bi to ostvarili orguljaši i pjevači svih crkava Pule sastavili su jedan međužupski zbor. Svećenici ovoga grada su oduševljeno pozdravili ovaj pot-hvat. Prvi nastup je bio u crkvi sv.

Josipa 19. III o. g. Tom zgodom bio je prisutan i g. biskup D. Nežić, nekoliko svećenika i mnoštvo naroda. Svi su bili zadovoljni sa pjevanjem i poželjeli zboru i zborovodi daljnji uspjeh i ustrajnost.

Zbor je uglavnom izvodio više-glasne prigodne skladbe.

Fabijan Rajčić

Potoci kod Mostara

Zbor kandidatice i časni sestara samostana u Potocima kraj Mostara održao je svečanu Akademiju u čast Bezgrješne. U točkama za mješoviti zbor sudjelovalo je i nekoliko probranih glasova iz mostarskoga mješovitog zbora. Program je bio slijedeći:

1. Sr. M. Ekim: »O Djevo Imakulata« — mješoviti zbor
2. »Bezgrješna« — recitacija (M. Landeka)
3. »Redovnica u novom vremenu i prostoru« — referat (O. S. Vasilj)
4. A. Klobučar: »Veliča« — mješoviti zbor
5. L. v. Beethoven: »Rondo — C« — glasovir
6. Fr. Angelo: »Laetamini« — ženski zbor
7. A. Kokić: »Majka lijepe ljubavi« — recitacija (M. Vukoja)
8. I. Čurković: »O Djevo pričestita« — solo (O. S. Vasilj)
9. V. Lisinski: »Zbor Hrvatica« (iz opere »Porin«) — ženski zbor

Brojno slušateljstvo je ispunilo dosta prostranu samostanku crkvu. Posebno su zapaženi obojica mostarskih Ordinarija (O. Provincijal i O. Biskup), kao i njihovi zamjenici.

Akademija je održana u čast Blažene Djevice Marije, ali i kao dar, rijedak, a time još draži, svima koji su došli. Nekonvencionalni aplauzi bili su ujedno i zahvala zboru i zborovodi, č. sestri Bibijani Čurlin. Sve što se pjevalo bilo je izvedeno velikom točnošću u ritmu, kao i logičnom dinamičkom nijansiranju. Odbrala je skladbe što odgovaraju i mogućnostima zbora i zanimanju slušateljstva. Ipak se posebno mora spomenuti izvedba 9. točke. Uspjehom ove i još nekih težih točaka što su bile na programu, ovaj zbor je dokazao da se može odvažiti na izvedbu skladbi s još većim umjetničkim pretenzijama i tehničkim poteškoćama.

Treba na koncu posebno spomenuti ne mali doprinos o. Stanka Vasilja, prvog poslijeratnog obnovitelja mostarskog župnog zbora »Sv. Cecilija«, a sada duhovnika č. ss. u Bijelom Polju (Potocima).

Rade Stankić